

BLYTTIA

NORSK BOTANISK FORENINGS TIDSSKRIFT

BIND 30

HEFTE 1

UNIVERSITETSFORLAGET
OSLO 1972

Blyttia

Redaktør: Førsteamanuensis dr. philos. Per Sunding, adresse: Botanisk Hage, Universitetet i Oslo, Trondheimsvn. 23 B, Oslo 5. Manuskript sendes til redaktøren.

Redaksjonskomité: Rektør Gunnar A. Berg, konservator Gro Gulden, professor Georg Hygen, førstep bibliotekar Peter Kleppa.

ABONNEMENT

Medlemmer av Norsk Botanisk Forening får tilsendt tidsskriftet. Abonnementspris for ikke-medlemmer kr. 30,— pr. år. Enkelthefter og eldre komplette årganger kan bare skaffes i den utstrekning de er på lager når ordre innkommer. Priser, som kan endres uten forutgående varsel, oppgis på forlangende.

Abonnement anses løpende til oppsigelse skjer, hvis ikke opphørsdato er uttrykkelig fastsatt i bestillingen. — Ved adresseforandring vennligst husk å oppgi gammel adresse!

Alle henvendelser om abonnement og annonser sendes

UNIVERSITETSFORLAGET, postboks 307, Blindern, Oslo 3.

Annual subscription US \$5.—. Single issues and complete volumes can only be obtained according to stock in hand when the order is received. Prices which are subject to change without notice, are available upon request. Correspondence concerning subscription and advertising should be addressed to:

UNIVERSITETSFORLAGET, P.O. Box 307, Blindern, Oslo 3, Norway

Norsk Botanisk Forening

Nye medlemmer tegner seg i en av lokalavdelingene ved henvendelse til en av nedennevnte personer. Medlemskontingenten bes sendt over den aktuelle lokalavdelings postgirokonto.

Nordnorsk avdeling: Stipendiat Karl-Dag Vorren, Tromsø Museum, Botanisk Avdeling, 9000 Tromsø. — *Rogalandsavdelingen:* Fru Hervor Bøe, Opheim, 4300 Sandnes. Postgirokonto 31 45 93. — *Sørlandsavdelingen:* Lærer Ingvald Haraldstad, Ole Bulls gt. 17, 4600 Kristiansand S. Postgirokonto 61 793. — *Trøndelagsavdelingen:* Amanuensis Asbjørn Moen, D.K.N.V.S. Muséet, Botanisk Avdeling, 7000 Trondheim. Postgirokonto 88 366. — *Vestlandsavdelingen:* Stipendiat Peter E. Kaland, Universitetets Botaniske Museum, Postboks 2637, 5010 Bergen. Postgirokonto 70 743. — *Østlandsavdelingen:* Hans Chr. Gjerlaug, Botanisk Museum, Trondheimsveien 23 B, Oslo 5. Postgirokonto 13 128.

All korrespondanse om medlemskap sendes lokalavdelingene.

Hovedforeningens styre: Konservator Sigmund Sivertsen (formann), lektor Carl Alm, lektor Haakon Damsgaard, universitetslektor Kari E. Henningsmoen, bonde Ole Gabriel Lima, rekrutteringsstipendiat Karl-Dag Vorren.

Medlemmer kan kjøpe enkelthefter og eldre komplette årganger av tidsskriftet, i den utstrekning de er på lager når ordre innkommer, ved henvendelse til: Hans Chr. Gjerlaug, Botanisk Museum, Trondheimsveien 23 B, Oslo 5.

Characé-vegetasjonen på Hvaler-øyene

DIE CHARACEEN-VEGETATION AUF DEN HVALER-INSELN,
SÜDOST-NORWEGEN

Av

ANDERS LANGANGEN¹

Innledning

Ytterst i Oslofjorden, like sør for Fredrikstad, ligger øygruppen Hvaler. Den består av i alt ti større øyer som er omkranset av en rekke mindre øyer og holmer (fig. 1). Berggrunnen består av den såkalte Østfoldgranitten som inneholder 71–75 % SiO₂ (Barth & Dons 1960). Over denne ligger marine sedimenter som ofte inneholder store mengder skjellsand (Holtedahl 1960). Øyene er rike på brakkvannspoller og små ferskvannssamlinger, og i noen av disse finner man ofte rik vegetasjon av kransalger eller characéer.

De første characéer ble innsamlet fra øyene av M. N. Blytt i 1827. De største samlingene ble imidlertid gjort av F. Chr. Schübeler i 1838 og 1840. Tilsammen samlet han seks av de åtte artene som er kjent fra øyene. Collett (1866) har i sitt arbeide over dyrelivet og plantelivet på Hvaler med en liste over characéer (op. cit. s. 82–83). Det fremgår av dette arbeidet at den syvende arten, *Chara aculeolata* ble innsamlet av Schübeler og ham selv, men dessverre mangler kollektene. Arten nevnes ikke for øyene av Wahlstedt (1875). Imidlertid er den oppgitt i hans senere monografi over norske characéer (Wahlstedt 1909). Denne kollekten finnes i samlingene på Botanisk museum, Universitetet i Oslo, men kollektoren er ukjent. Den siste art ble funnet så sent som i 1969 (Langangen 1970).

Til bestemmelse av artene har jeg vesentlig benyttet følgende litteratur: Migula (1897), Groves & Bullock-Webster (1920 og 1924), Hasslow (1936) og Olsen (1944). Nomenklaturen for de høyere plantene følger Lid (1963). Metodikk for kloridanalysene er etter Olsen (op. cit.).

¹) Botanisk laboratorium, Universitetet i Oslo